

Ministerstvo spravedlnosti
České republiky

Revize Koncepce vězeňství do roku 2025

***Plnění opatření ke Kontrolnímu závěru Nejvyššího kontrolního úřadu
z kontrolní akce č. 19/07 Majetek a peněžní prostředky státu,
se kterými je příslušná hospodařit Vězeňská služba ČR***

Obsah

1. Úvod.....	4
2. Revize kapitol Koncepce vězeňství do roku 2025.....	6
3. Stanovení vize a revize globálního cíle koncepce.....	8
4. Strategické oblasti a cíle, specifické cíle, opatření a akční plány.....	9
4.1 Zajištění plnění nově stanovených strategických oblastí	10
4.2 Zajištění finančních prostředků k plnění stanovených priorit v jednotlivých oblastech	11
4.3 Strategická oblast č. 1 – Odborné zacházení	11
4.4 Strategická oblast č. 2 – Bezpečnost	18
4.5 Strategická oblast č. 3 – Protidrogová politika.....	22
4.6 Strategická oblast č. 4 – Zdravotnictví.....	27
4.7 Strategická oblast č. 5 – Ekonomika	29
4.8 Strategická oblast č. 6 – Personalistika	30
4.9 Strategická oblast č. 7 – Informatika.....	34
4.10 Strategická oblast č. 8 – Servisní činnosti	36
5. Celkový závěr.....	38

Přílohy:

- č. 1 - Tabulka strategických oblastí
- č. 2 - Přehled soustavy strategických cílů koncepce
- č. 3 - Přehled jednotlivých strategických oblastí
- č. 4 - Strom indikátorů

Seznam zkratk

AVS – Akademie Vězeňské služby České republiky
CPT – Evropský výbor pro zabránění mučení a nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání
ČR – Česká republika
EED – Energy Efficiency Directive
EHP – Evropský hospodářský prostor
EPC – Energy Performance Contracting
EU – Evropská unie
FM – finanční mechanismy
GŘ VS ČR – Generální ředitelství Vězeňské služby České republiky
IKSP – Institut pro kriminologii a sociální prevenci
IT – informační technologie
MPSV – Ministerstvo práce a sociálních věcí
MSP – Ministerstvo spravedlnosti
NKÚ – Nejvyšší kontrolní úřad
NNO – nestátní nezisková organizace
OE – Odbor ekonomický GŘ VS ČR
OI – Odbor informatiky GŘ VS ČR
OIaEU – Odbor investic a EU fondů GŘ VS ČR
OJ – Organizační jednotka/jednotky VS ČR
OK – Odbor kontroly GŘ VS ČR
OL – Odbor logistiky GŘ VS ČR
OP – Odbor právní GŘ VS ČR
OPers – Odbor personální GŘ VS ČR
OS – Odbor správní GŘ VS ČR
OSS – Organizační složka státu
OVaJS – Odbor vězeňské a justiční stráže GŘ VS ČR
OVVaT – Odbor výkonu vazby a trestu GŘ VS ČR
OZS – Odbor zdravotnické služby GŘ VS ČR
PDP – Předem definovaný projekt
ŘOI – ředitel odboru informatiky GŘ VS ČR
ŘOIaEU – ředitel odboru investic a EU fondů GŘ VS ČR
ŘOL – ředitel odboru logistiky GŘ VS ČR
SARPO – Souhrnná analýza rizik a potřeb odsouzených
SDV – střednědobý výhled
SOU – Střední odborné učiliště
VS ČR – Vězeňská služba České republiky
VTOS – výkon trestu odnětí svobody

1. Úvod

Dne 3. února 2016 byla usnesením č. 79 vládou ČR schválena Koncepce vězeňství do roku 2025 a bylo ministru spravedlnosti uloženo mj. zpracovávat průběžně akční plány Koncepce vězeňství do roku 2025 na období jednoho roku a o jejich plnění informovat vládu.

Dne 21. prosince 2022 bylo usnesením č. 1088 vládou ČR změněno usnesení vlády ČR ze dne 3. února 2016 č. 79 tak, že v bodě II/1a byla slova „na období jednoho roku“ nahrazena slovy „na období dvou let“. Akční plány Koncepce vězeňství do roku 2025 budou tak zpracovávány na období dvou let, resp. bude zpracován Akční plán Koncepce vězeňství do roku 2025 pro roky 2023–2024 a Akční plán Koncepce vězeňství do roku 2025 pro rok 2025.

V roce 2019 byla NKÚ provedena kontrolní akce č. 19/07 „Majetek a peněžní prostředky státu, se kterými je příslušná hospodařit Vězeňská služba České republiky“. Kontrolovaným obdobím byly roky 2016 až 2018. Cílem této kontrolní akce bylo prověřit, zda VS ČR hospodaří s majetkem a peněžními prostředky státu účelně, hospodárně a v souladu s právními předpisy a zda realizovaná opatření přispívají k hospodárnosti výdajů v této oblasti. NKÚ konstatoval, že kontrolou ověřovaná opatření přispívají k hospodárnosti výdajů VS ČR, avšak byly zjištěny určité nedostatky v oblasti zpracování a vyhodnocování plnění cílů Koncepce vězeňství do roku 2025, které mohou mít negativní dopad na plnění záměrů této koncepce. Jak bylo konstatováno, převážná většina cílů uvedených v Koncepci vězeňství do roku 2025 je neměřitelná a jejich míru naplnění nelze vyhodnotit. V koncepci nedošlo k vyčíslení finančních prostředků potřebných ke splnění cílů, nebyly stanoveny priority, časové osy jejich plnění ani měřitelné cíle pro hodnocení jejich plnění.

MSp se v rámci stanoviska ke kontrolnímu závěru zavázalo společně s VS ČR provést vyhodnocení Koncepce vězeňství do roku 2025 za uplynulé období a její revizi, stanovit do roku 2025 priority a časovou osu jejich plnění, přičemž u těch priorit, u kterých to bude možné, stanovit i jejich měřitelné cíle, což se posléze promítne do akčních plánů následujících let. Dále se ministerstvo ve spolupráci s vězeňskou službou zavázalo vyčíslit finanční náklady plnění koncepce na jednotlivé roky, které bude každý rok aktualizovat, a vyhodnocovat účelnost a hospodárnost vynaložených finančních prostředků. Součástí revize Koncepce vězeňství do roku 2025 bude i revize postupů při stanovení a vyhodnocení Akčních plánů Koncepce vězeňství do roku 2025. Bude provedena výrazná redukce počtu úkolů akčních plánů pro jednotlivá nadcházející léta tak, aby bylo možné zajistit kontrolu plnění jednotlivých úkolů. Změna způsobu hodnocení se odrazí mj. i v hodnocení průběžných úkolů, nikoliv jen úkolů stanovených v jednotlivých akčních plánech. Kontrolní závěr NKÚ z kontrolní akce č. 19/07 a Stanovisko MSp ke kontrolnímu závěru byly vzaty vládou ČR na vědomí usnesením ze dne 13. července 2020 č. 722. Současně bylo ministryni spravedlnosti uloženo realizovat opatření obsažená ve stanovisku a informovat vládu o jejich plnění. Termín pro předložení revize Koncepce vězeňství do roku 2025 byl usnesením vlády ČR ze dne 15. listopadu 2021 č. 1024 prodloužen do 31. května 2022. S ohledem na skutečnost, že v rámci připomínkového řízení nebyla nalezena shoda mezi Ministerstvem spravedlnosti a Ministerstvem financí na financování rozvoje českého vězeňství v rámci předmětné koncepce, rozhodl ministr spravedlnosti o stažení předmětného materiálu z jednání vlády a jeho přepracování v kontextu

finančních možností resortu justice. Nový termín pro předložení přepracované koncepce byl stanoven na duben roku 2023.

Jako samostatný materiál bylo zpracováno a ministryní spravedlnosti schváleno vyhodnocení Koncepce vězeňství do roku 2025 za období 2016-2020. Revize Koncepce vězeňství do roku 2025 vychází z materiálu schváleného v roce 2016 vládou ČR, z východisek schválené koncepce a také v ní obsaženého popisu prostředí a analýzy stavu v jednotlivých oblastech vězeňství. Nově byla zpracována strategická část koncepce, ve které bylo zohledněno jak právě vyhodnocení plnění koncepce vězeňství za dosavadní období, tak také reálné možnosti VS ČR ve zbývajícím kratším období platnosti koncepce (2023-2025). V souladu s Metodikou přípravy veřejných strategií, která byla na základě usnesení vlády ČR ze dne 28. ledna 2019 č. 71 zohledněna při tvorbě materiálu strategické povahy, byla vytvořena nová soustava cílů koncepce, stanovena vize, nový globální cíl a z něj vycházející strategické cíle (a to v jednotlivých nově stanovených strategických oblastech koncepce) a dále navazující specifické cíle. Dále byla stanovena ke specifickým cílům jednotlivá opatření, jejichž realizací bude stanovených cílů dosaženo. Přihlédnuto bylo k požadavku měřitelnosti jednotlivých cílů. V tabulce zpracované pro jednotlivé strategické oblasti jsou uvedeny bližší informace k opatřením, časová osa plnění, gestor opatření a v návaznosti na závěry NKÚ jsou zde dále obsaženy informace týkající se předpokládaných finančních nákladů koncepce a způsobu jejich úhrady, tj. uvedení nákladů krytých státním rozpočtem, případně z fondů EU/FM.

Priority revidované Koncepce vězeňství do roku 2025 vycházejí z Programového prohlášení vlády schváleného 6. ledna 2022, ve kterém se vláda ČR zavázala zjednodušit zaměstnávání a zvýšit počet zaměstnaných vězňů, podpořit rozšíření konceptu Otevřených věznic, podpořit digitalizaci vybraných činností souvisejících se zacházením s vězňůmi osobami a dalších opatření s cílem snížit recidivu pachatelů, dále také zvýšit bezpečnost a ušetřit peníze daňových poplatníků za výkon trestu odnětí svobody a s tím spojený pobyt vězňů osob ve věznicích. Dále se vláda ČR zavázala k systémové podpoře penitenciární a postpenitenciární meziresortní spolupráce v oblasti bezpečného propouštění vězňů osob.

V navazujících akčních plánech budou jednotlivá opatření dále rozpracována na dílčí úkoly, a to při zohlednění již dosaženého postupu při plnění stanovených cílů. Akční plány budou vyhodnocovány nejen z pohledu kontroly plnění jednotlivých dílčích úkolů, ale také průběžného plnění stanovených cílů. Stanovených strategických cílů koncepce bude dosaženo, pokud budou naplněny jejich jednotlivé specifické cíle.

Revize Koncepce vězeňství do roku 2025 je v souladu se směřováním dalších strategických materiálů, zejména Strategií prevence kriminality v České republice na léta 2022-2027 a Koncepcí rozvoje probace a mediace do roku 2025. Na Koncepci vězeňství do roku 2025 naváže resortní strategický materiál zpracovaný na období let 2026-2035, který zohlední stav plnění současné koncepce.

Revize Koncepce vězeňství do roku 2025 byla zpracována pracovní skupinou složenou zástupci MSp a VS ČR a jejími uživateli jsou především zaměstnanci resortu spravedlnosti, spolupracujících resortů či pracovníci NNO v oblasti vězeňství, příp. odborná veřejnost.

2. Revize kapitol Koncepte vězeňství do roku 2025

Na základě požadavku NKÚ ke stanovení měřitelných a vyhodnotitelných cílů koncepce bylo přistoupeno ke změně původně stanovených kapitol koncepce na strategické oblasti, ke kterým jsou přiřazeny vyhodnotitelné a měřitelné cíle. Strategické oblasti jako oblasti, kterými je nutno se zabývat vzhledem ke stanovené vizi a globálnímu cíli, v sobě proto zahrnují příp. i více původních kapitol a jejich strategických cílů (tematicky blízkých) a stanovují tak hlavní oblasti a další činnosti, které jsou stěžejní pro splnění globálního cíle.

Při revizi koncepce a stanovení nových oblastí se tak zejména vycházelo z 9 základních kapitol:

1. Zaměstnávání
2. Vzdělávání
3. Programy zacházení a SARPO
4. Zdravotnictví
5. Drogy a jiné závislosti
6. Bezpečnost
7. Resocializace propouštěných vězňů, návaznost na prevenci a postpěči
8. Financování vězeňství
9. Legislativní změny v oblasti vězeňství

Namísto kapitol bylo nově definováno 8 strategických oblastí:

1. **Odborné zacházení** (zahrnuje zacházení s vězňenými osobami, včetně problematiky jejich vzdělávání a zaměstnávání);
2. **Bezpečnost** (zahrnuje zajištění vnitřní a vnější bezpečnosti, kontrolní mechanismy);
3. **Protidrogová politika** (zahrnuje činnosti související s eliminací přítomnosti a užívání návykových látek ve věznicích);
4. **Zdravotnictví** (zahrnuje spolupráci s lékařskými fakultami a vědeckými institucemi, poskytování zdravotních služeb vězňeným osobám);
5. **Ekonomika** (zahrnuje čerpání finančních prostředků z EU/FM);
6. **Personalistika** (zahrnuje optimalizaci pracovních a služebních míst, zefektivnění právních činností, zkvalitnění materiálně technického zajištění AVS a zřízení výzkumného penologického oddělení);
7. **Informatika** (zahrnuje činnosti zejména v oblasti digitalizace);
8. **Servisní činnosti** (zahrnují činnosti zejména v oblasti logistické).

Nové strategické oblasti koncepce v sobě zahrnují tematicky a oborově blízké úseky činnosti ve vězeňství, které lze nesnadno samostatně oddělovat, ale zároveň je zřejmé, že se mohou prolínat i do dalších oblastí (typicky pro informatiku). Tímto je odstraněna duplicita některých nástrojů v původním materiálu koncepce, což ve spojení s vysokým počtem úkolů v akčních plánech činilo tyto méně přehlednými. Kapitoly týkající se oblasti financování a legislativních změn ve vězeňství se tematicky dotýkají všech stanovených strategických oblastí, nebyly proto

vyčleněny samostatně (způsob financování koncepce byl v materiálu promítnut přímo do vyčíslení nákladů stanovených specifických cílů a v jejich rámci i jednotlivých opatření, nové legislativní změny v gesci MSp pak nejsou pro zbývající krátké období platnosti koncepce plánovány; tyto změny bude možné v případě potřeby zahrnout do nové koncepce vězeňství pro období 2026⁺.

Nová legislativní opatření z kapitoly č. 9 Legislativní změny v oblasti vězeňství pro zbývající období platnosti koncepce nevyplývají.

Ke každé strategické oblasti koncepce jsou přiřazeny strategické cíle, specifické cíle a opatření. V nově navržených strategických oblastech jsou v rámci stanovování konkrétních opatření uvedeny předpoklady pro jejich splnění (např. změny interních předpisů VS ČR) a v návaznosti na rozpočet VS ČR také nutné finanční náklady, což koresponduje s kontrolním zjištěním NKÚ.

3. Stanovení vize a revize globálního cíle koncepce

Předpokladem stanovení globálního cíle koncepce je formulace vize koncepce. Globální cíl pak na ni musí logicky a obsahově navázat a tuto vizi dále konkretizuje.

Vize revidované Koncepce vězeňství do roku 2025 zní:

Transformace současného vězeňství na vězeňství uplatňující nejmodernější aspekty zacházení s vězňnými osobami.

Globální cíl koncepce stanovený v roce 2015 se skládá ze tří částí:

- 1) *Vytvořit dobře fungující, efektivní, mezinárodní standardy vězeňství propojené s prevencí kriminality, postpenitenciární péčí, sociální sférou a vzdělávacím systémem směřující k reintegraci pachatelů trestné činnosti do společnosti.*
- 2) *Plnit úkol nápravy odsouzených osob na základě individuálních postupů za účelem předcházení recidivy jejich kriminálního chování s cílem zajistit maximální bezpečnost občanů včetně zajištění izolace takových jedinců, kteří se opakovaně dopouštějí nejzávažnější násilné trestné činnosti.*
- 3) *Důslednou realizací přijatého komplexu vhodných opatření docílit existence moderního systému vězeňství odpovídající 21. století, srovnatelného s vyspělými demokratickými státy.*

Po vyhodnocení Koncepce vězeňství do roku 2025 lze konstatovat, že třetí část globálního cíle je formulována natolik široce, že může být po úpravě stanovena jako celkový globální cíl, neboť v sobě zahrnuje i předchozí dvě části.

Na základě vyhodnocení koncepce a její revize je navržen nový globální cíl:

Důslednou realizací komplexu vhodných opatření docílit existence moderního systému vězeňství zahrnující výkon vazby, výkon trestu odnětí svobody a výkon zabezpečovací detence, respektující mezinárodní standardy a principy fungování otevřené společnosti, který odpovídá 21. století a je srovnatelný s vyspělými demokratickými státy.

4. Strategické oblasti a cíle, specifické cíle, opatření a akční plány

Na základě určení strategických oblastí koncepce byly návazně stanoveny jednotlivé strategické cíle pro každou oblast. Při jejich stanovení bylo přihlédnuto k objektivně dosažitelné změně v dané oblasti ve zkráceném období k jejich naplnění, tj. do roku 2025, a dále k reálným možnostem VS ČR s ohledem na ekonomickou situaci v ČR. Indikátorem naplnění stanovených strategických cílů koncepce je dosažení všech specifických cílů dané strategické oblasti, což bude pravidelně vyhodnocováno.

Počet stanovených strategických cílů v jednotlivých oblastech je následující:

	Oblast	Počet stanovených strategických cílů
1.	Odborné zacházení	3
2.	Bezpečnost	1
3.	Protidrogová politika	2
4.	Zdravotnictví	1
5.	Ekonomika	1
6.	Personalistika	3
7.	Informatika	1
8.	Servisní činnosti	1

Základní strategické směřování koncepce bylo rozpracováno do další úrovně cílů – specifických, se stanovením ukazatelů sledujících stav jejich plnění.

	Oblast	Počet stanovených specifických cílů
1.	Odborné zacházení	7
2.	Bezpečnost	4
3.	Protidrogová politika	4
4.	Zdravotnictví	3
5.	Ekonomika	2
6.	Personalistika	6
7.	Informatika	2
8.	Servisní činnosti	2

K jednotlivým specifickým cílům byla vybrána vhodná opatření (konkrétní aktivity), která povedou k naplnění stanovených cílů, včetně stanovení kritéria jejich splnění.

K implementaci Koncepce vězeňství do roku 2025 budou zpracovávány dva akční plány, a to pro roky 2023–2024 a dále pro rok 2025.

V následujících kapitolách 4.1 až 4.8 je stručně uveden přehled strategických oblastí – strategických cílů, specifických cílů a jednotlivých opatření k jejich plnění. V příloze jsou dále obsaženy:

- soustava cílů koncepce,
- popis jednotlivých strategických oblastí,
- strom indikátorů pro jednotlivé strategické cíle.

4.1 Zajištění plnění nově stanovených strategických oblastí

Se stanovením nových strategických oblastí bylo nutno jednotlivé oblasti rozdělit do podoblastí, které do nich obsahově spadají. Rovněž tak bylo nutno stanovit vedoucí strategických oblastí a podoblastí, kteří budou za jednotlivé strategické oblasti a podoblasti odpovídat.

Nové strategické oblasti Koncepce vězeňství do roku 2025			
	vedoucí strategické oblasti (ředitel příslušného odboru)	Strategická oblast	podoblast
1.	OVVaT	odborné zacházení	odborné zacházení
			zaměstnávání
			vzdělávání v SOU
2.	OVaJS	bezpečnost	bezpečnost
			kontrola
3.	OVVaT	protidrogová politika	protidrogová politika (koordinace)
			snižování nabídky (represe)
4.	OZS	zdravotnictví	zdravotnictví
5.	OE	ekonomika	fondy
6.	OPers	personalistika	personalistika
			právní činnosti
			penologický výzkum
			AVS
7.	OI	informatika	elektronizace – vězněné osoby
			elektronizace – zaměstnanci
			elektronizace – ostatní
8.	OL	servisní činnosti	logistika

4.2 Zajištění finančních prostředků k plnění stanovených priorit v jednotlivých oblastech

Finanční zdroje k plnění Koncepte vězeňství do roku 2025 budou plně kryty rozpočtem VS ČR.

4.3 Strategická oblast č. 1 – Odborné zacházení

Strategická oblast č. 1 v sobě zahrnuje odborné zacházení po liniích moderního a diferencovaného přístupu k vězněným osobám, rozšíření portfolia standardizovaných programů zacházení a počtů jejich absolventů, včetně odpovídajících možností hodnocení rizik programů zacházení v průběhu věznění. Dalšími důležitými liniemi této oblasti jsou zároveň vzdělávání, zaměstnávání, zlepšení propojení penitenciární a postpenitenciární péče a podpora reintegrace odsouzených.

Ve strategické oblasti č. 1 „Odborné zacházení“ byly stanoveny 3 strategické cíle, 7 specifických cílů a 9 opatření s předpokládanými finančními náklady ve výši 75 mil. Kč, přičemž náklady budou kryty ze zdrojů VS ČR.

Strategický cíl č. 1.1 Zavedení moderního a diferencovaného přístupu k vězněným osobám

Specifický cíl č. 1.1.1 Zavedení moderního přístupu k vybraným skupinám vězněných osob

Prostřednictvím plnění VS ČR zpracovaných koncepcí zacházení s vybranými skupinami vězněných osob (Koncepte k realizaci výkonu trestu odnětí svobody u žen, Koncepte k realizaci výkonu trestního opatření odnětí svobody u mladistvých) je potřebné postupně prohloubit odborné zacházení u těchto skupin odsouzených. Z toho důvodu je nutné pro skupinu odsouzených žen standardizovat vybrané aktivity programu zacházení a tyto standardizované aktivity rozšířit do věznic určených pro odsouzené ženy. U skupiny mladistvých (mladých dospělých) bude strategický cíl naplňován prostřednictvím „Koncepte pro mladistvé ve výkonu trestního opatření odnětí svobody“, která má za cíl zejména rozšíření portfolia nabízených programů a zlepšení podmínek ve věznicích určených pro trestní opatření odnětí svobody.

Seznam opatření

1.1.1.1 Prohlubování odborného zacházení u odsouzených žen standardizací nejméně jedné vzdělávací, zájmové nebo speciální výchovné aktivity

1.1.1.2 Prohlubování odborného zacházení u mladistvých (mladých dospělých)

1.1.1.1 Prohlubování odborného zacházení u odsouzených žen standardizací nejméně jedné vzdělávací, zájmové nebo speciální výchovné aktivity

Důvod zařazení opatření

Opatření reaguje na potřeby týkající se prohlubování odborného zacházení u odsouzených žen. Tyto potřeby jsou spatřovány zejména v portfoliu aktivit programů zacházení zaměřených do oblasti vzdělávání a speciálně výchovné. Opatření v sobě zahrnuje aktualizaci a doplnění stávajících aktivit a programů, zejména se zaměřením na oblast vzdělávání a speciální výchovnou u cílové skupiny odsouzených žen. Dále se při realizaci opatření bude jednat o rozšíření nabídky i do věznic určených pro odsouzené ženy, kde nebyly dané aktivity realizovány v potřebném rozsahu. Předpoklad je tak rozšíření do minimálně 4 věznic a zařazení 40 odsouzených žen.

Gestor opatření

OVVaT

Spolupráce

Vybrané OJ, ve kterých jsou umístěny odsouzené ženy

1.1.1.2 Prohlubování odborného zacházení u mladistvých (mladých dospělých)

Důvod zařazení opatření

Opatření reaguje na potřeby týkající se prohlubování odborného zacházení u cílové skupiny odsouzených mladistvých a mladých dospělých v podobě dokumentu „Koncepce pro mladistvé ve výkonu trestního opatření odnětí svobody“. Potřeby změny pro tyto cílové skupiny jsou spatřovány zejména v portfoliu programů a aktivit odborného zacházení. Opatření směřuje k rozšíření nabídky programů, zlepšení podmínek ve věznicích zabezpečujících výkon trestního opatření odnětí svobody. Každoročně jsou stanoveny dílčí strategické cíle a na závěr roku se zpracovává závěrečná zpráva, ve které je popsána změna od původního/předešlého stavu.

Gestor opatření

OVVaT

Spolupráce

Vybrané OJ, ve kterých jsou umístěni mladiství odsouzení

Specifický cíl č. 1.1.2 Rozšíření nabídky a počtu absolventů standardizovaných programů

Standardizované programy zacházení jsou efektivním nástrojem cíleným na snižování indikovaných rizik odsouzených. Z tohoto důvodu je nutné pilotovat a standardizovat další programy cílené na doposud ne zcela pokrytou škálu indikovaných rizik.

Seznam opatření

1.1.2.1 Realizace pilotáže a standardizace nejméně jednoho nového standardizovaného programu

1.1.2.2 Zvýšení počtu úspěšných absolventů standardizovaného programu

1.1.2.1 Realizace pilotáže a standardizace nejméně jednoho nového standardizovaného programu

Důvod zařazení opatření

Opatřením bude v rámci plnění cíle pilotován a následně standardizován nejméně jeden standardizovaný program zaměřený na odsouzené s daným druhem indikovaných rizik, čímž dojde k rozšíření nabídky standardizovaných programů.

Gestor opatření

OVVaT

Spolupráce

Vybrané OJ

1.1.2.2 Zvýšení počtu úspěšných absolventů standardizovaného programu

Důvod zařazení opatření

Standardizované programy, u nichž již byla provedena pilotní fáze, je nutné zároveň rozšiřovat i do dalších věznic a zvyšovat tím počty absolventů těchto programů. Opatřením bude v rámci plnění cíle pilotován a následně standardizován nejméně jeden standardizovaný program zaměřený na odsouzené indikované pro daný druh standardizovaného programu.

Gestor opatření

OVVaT

Spolupráce

Vybrané OJ

Strategický cíl č. 1.2 Zajištění funkčního systému vzdělávání vězňených osob a zvýšení skutečné zaměstnanosti odsouzených

Specifický cíl č. 1.2.1 Rozšíření portfolia učebních oborů

Kvalitní vzdělání je nezbytným předpokladem k tvorbě kvalifikované, motivované a kreativní pracovní síly, k získání konkurenceschopnosti a ke schopnosti obstát na trhu práce. Cílem je poskytování kvalitního vzdělání, které umožní vězňeným osobám obstát na pracovním trhu, získat po skončení výkonu trestu odnětí svobody stabilní zaměstnání a odpovídající příjem. Tím vzdělání patří mezi nejdůležitější a nejúčinnější resocializační nástroje a společně s dalšími také představuje jeden z nejsilnějších stabilizačních faktorů. Potom je zde reálná šance, že odsouzení budou schopni obstát i v životě za branou věznic a nebudou se do nich vracet. Odloučená pracoviště SOU – školská vzdělávací střediska, jejichž prostřednictvím se zajišťuje vzdělávání osob ve výkonu vazby nebo ve výkonu trestu odnětí svobody, jsou zřízena ve věznicích Heřmanice, Kuřim, Pardubice, Plzeň, Příbram, Rýnovice, Stráž pod Ralskem, Světlá nad Sázavou, Valdice a Všehrady. Učební obory jsou určeny pro mladistvé i dospělé odsouzené,

zařazené ve všech typech věznic. Podat si přihlášku ke studiu mohou odsouzení ze všech věznic v ČR a mohou být za účelem vzdělávání přemístěni do věznice, ve které je daný druh studia realizován. V současné době je nabídka většiny učebních oborů zaměřena zejména na učební obory, které nemají vysoké nároky na technické zázemí či vstupní požadavky na studenty. Jednotlivé učební obory jsou rozděleny do kategorií a cílem opatření je rozšířit učební obory o náročnější skupiny.

Opatření

1.2.1.1 Zápis učebních oborů "H" do rejstříku škol

Důvod zařazení opatření

Učební obory kategorie „E“ poskytují nižší střední odborné vzdělání. Studium je tříleté nebo dvouleté, výstupem je výuční list. Obory mají nižší nároky v oblasti všeobecného i obecně odborného vzdělání a jsou určeny především pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, např. pro absolventy dřívějších speciálních základních škol a žáky, kteří ukončili povinnou školní docházku v nižším než 9. ročníku základní školy. Obory připravují žáky pro výkon jednoduchých prací v rámci dělnických povolání a ve službách. Učební obory kategorie „H“ poskytují střední odborné vzdělání s výučním listem, jedná se převážně o obory s tříletou přípravou ve středních odborných učilištích. Po získání výučního listu lze pokračovat navazujícím nástavbovým studiem a získat i maturitu. Obory připravují žáky pro výkon kvalifikovaných prací v rámci dělnických povolání a ve službách.

Gestor opatření

SOU

Spolupráce

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Specifický cíl č. 1.2.2 Rozšíření možnosti zaměstnávání

Zaměstnávání jako základní způsob odborného zacházení s odsouzenými představuje jeden z hlavních faktorů, který napomáhá resocializaci osob propuštěných z VTOS. Tím má také vliv na snižování recidivy trestné činnosti. Z tohoto důvodu bylo zvýšení zaměstnanosti také zařazeno do programového prohlášení vlády. Zaměstnání v průběhu VTOS mimo jiné napomáhá odsouzeným udržet či získat pracovní návyky s možností vydělat si finanční prostředky na řešení své finanční situace, včetně plnění vyživovací povinnosti a úhrady nákladů spojených s trestnou činností.

Opatření

1.2.2.1 Vyhledávání nových příležitostí k navýšení počtu zaměstnaných odsouzených

Důvod zařazení opatření

Zaměstnávání jako jedna z komponent programu zacházení má své nezastupitelné místo v penitenciárním působení na vězněné osoby. Získání nových, či upevnění stávajících

pracovních návyků, zvyšuje šanci propuštěného odsouzeného k uplatnění na trhu práce a zároveň snižuje riziko recidivy kriminálního chování. Tím je naplňován účel výkonu trestu odnětí svobody.

Gestor opatření

OE

Spolupráce

OJ

Strategický cíl č. 1.3 Systémová podpora penitenciární a postpenitenciární péče

Specifický cíl č. 1.3.1 Zajištění systémového propojení peni a postpenitenciární péče

Systémové propojení penitenciární a postpenitenciární péče je důležité s ohledem na snižování recidivy. Práci s cílovou skupinou odsouzených je třeba zahájit již ve VTOS a pokračovat v ní prostřednictvím vhodného souboru opatření také po skončení VTOS, nicméně tyto činnosti již nespádají do působnosti samotné VS ČR, je tedy třeba navázat spolupráci na resortní úrovni a zapojit také dotčené organizační složky a nestátní subjekty, například nestátní neziskový sektor. Systémová podpora penitenciární a postpenitenciární meziresortní spolupráce v oblasti bezpečného propouštění vězněných osob je také jednou z priorit vycházející z programového prohlášení vlády.

Opatření

1.3.1.1 Navázání spolupráce mezi MSp a MPSV

Důvod zařazení opatření

Pro zajištění systémového řešení je potřebné navázat stabilní dlouhodobou spolupráci mezi MSp a MPSV v rámci propojení penitenciární a postpenitenciární péče. Spolupráce bude realizována prostřednictvím pravidelných společných jednání, na kterých budou předávány aktuální informace a příklady dobré praxe. Nezbytným krokem pro efektivní spolupráci je zadání/zpracování analýzy současného stavu a možných překážek k zajištění kontinuálních služeb pro osoby opouštějící vězení po výkonu trestu odnětí svobody. Na základě výsledků analýzy bude zpracován návrh systémových změn a dílčích cílů dle resortního rozčlenění (definice rolí), včetně využití poznatků nestátních institucí, jejichž služby primárně směřují k cílové skupině propuštěných osob z věznic. Současně bude založena meziresortní skupina mezi MSp a MPSV k řešení problematiky požadavku bezúhonnosti určitých profesí (s předpokladem účasti zástupce Úřadu vlády ČR). V návaznosti na aktualizované výstupy z této pracovní skupiny bude navržen další postup (včetně určení gestora a spolugestora navazujících aktivit).

Gestor opatření

MSp

Spolupráce

MPSV, VS ČR, PMS, NNO, případně další resorty

Specifický cíl č. 1.3.2 Podpora reintegrace odsouzených

Za účelem propojení penitenciární a postpenitenciární péče budou realizovány aktivity projektu PDP2 (Snižování rizik odsouzených prostřednictvím intervenčních programů) a Otevřené výzvy na malé grantové schéma (Podpora reintegrace odsouzených osob a osob propuštěných z výkonu trestu odnětí svobody) financovaných z Fondů EHP a Norska 2014-2021.

Opatření

1.3.2.1 Realizace projektových aktivit Programu Spravedlnost

Důvod zařazení opatření

V rámci podpory reintegrace odsouzených dojde k využití Otevřené výzvy „Podpora reintegrace odsouzených osob a osob propuštěných z výkonu trestu odnětí svobody“ (tzv. program „Mentoring“) cílící na vytvoření odpovídajících podmínek pro resocializaci a reintegraci osob po výkonu trestu odnětí svobody, a to jak osob propuštěných po vykonání celého trestu, tak osob, které byly z výkonu trestu odnětí svobody propuštěny podmíněně. Tohoto cíle by se mělo dosáhnout činností státních institucí a NNO tak, aby bylo dosaženo žádoucí kontinuity a komplexnosti služeb v oblasti prevence nežádoucího chování osob. Klíčovými aktivitami schváleného projektu PDP2, jehož realizátorem je VS ČR, jsou mj. motivační program pro odsouzené, kteří prokazují malou motivaci účastnit se odborných intervencí či Program pro otce, u nichž je potřeba nadále podporovat soudržnost rodinných vazeb. Nedílnou součástí realizace daného opatření bude rovněž zpracování plánu zajištění udržitelnosti, což rovněž vyplývá ze stanovených projektových pravidel.

Gestor opatření

OVVaT

Spolupráce

MSp, OIaEUF, NNO

Specifický cíl č. 1.3.3 Rozšiřování konceptu Otevřených věznic

Otevřené věznice obsahují modifikovaný speciální program zacházení s odsouzenými, který přispívá k získání sociálních dovedností, využitelných po VTOS, a k bezproblémovému zařazení odsouzených do života po propuštění. V předchozím období byl v ČR zahájen provoz první Otevřené věznice ve Věznici Jiřice, který vykazuje slibné výsledky, VS ČR bude v následujícím období, v souladu s programovým prohlášením vlády, vyhledávat nové lokality pro možné rozšíření konceptu Otevřených věznic. V rámci plnění cíle dojde také ke zpracování studie proveditelnosti a zahájení projektové přípravy pro další objekt Otevřené věznice. Tyto kroky budou činěny v souladu s ekonomickou situací. Při volbě lokality pro novou otevřenou věznici dbát na její propojení s místní komunitou a zachovat její malokapacitní charakter.

Opatření

1.3.3.1 Realizace studie proveditelnosti a zahájení projektové přípravy vybudování Otevřené věznice v nejméně jedné vybrané lokalitě

Důvod zařazení opatření

V rámci zlepšování propojení penitenciární a postpenitenciární péče je vhodným nástrojem rovněž využití konceptu tzv. „Otevřené věznice“, jež vytváří prostředí pro samostatnost zde umístěné cílové skupiny odsouzených při vytváření si podmínek pro život po propuštění v souladu se zákonem. Opatření v sobě zahrnuje výběr vhodné lokality, zpracování studie proveditelnosti a zahájení projektové přípravy.

Gestor opatření

OIaEUF

Spolupráce

OVVaT

4.4 Strategická oblast č. 2 – Bezpečnost

Strategická oblast bezpečnost v sobě zahrnuje veškeré prvky vnitřní a vnější bezpečnosti, a to jak ve své pasivní, tak také aktivní formě. Z uvedeného vyplývá, že tato oblast zahrnuje prvky vnější bezpečnosti střežených objektů, tzn. zajištění vnějšího perimetru střežených objektů VS ČR, ať se již jedná o stanovenou výšku ohrazení a oplocení v návaznosti na konkrétní typ věznice, prostředky elektrického zabezpečení objektu, které mají za cíl včas vyhodnotit narušení perimetru, případně další stavebně technické prostředky podobného charakteru. Dále zahrnuje oblast vnitřní bezpečnosti v návaznosti na zajištění bezpečného chodu veškerých činností uvnitř věznice, jako jsou např. hlásky, signalizace narušení konkrétních úseků, kamerový systém, radiostanice, tísňová signalizace apod. Nedílnou součástí vnější a vnitřní bezpečnosti je zajištění vyhodnocení a stanovení návazného způsobu řešení konkrétní bezpečnostní situace, tedy zajištění funkčního operačního střediska věznice, do kterého jsou svedeny veškeré výstupy nejen po linii elektrického zabezpečení objektu a kamerového systému, ale také veškeré další komunikační kanály věznice.

Po linii aktivní bezpečnosti je pak nezbytné zajistit řádné vyškolení personálu nejen pro práci s vězněnými osobami uvnitř věznice, ale také pravidelně školit příslušníky, kteří zajišťují např. eskorty těchto osob mimo věznici, neboť se jedná o činnosti, které představují velmi významné bezpečnostní riziko jak pro příslušníky, tak také pro celou společnost v případě, že by byl např. útekem nebo osvobozením eskortované osoby mařen účel výkonu trestu odnětí svobody. V této souvislosti je proto nezbytné kromě pravidelného školení zajistit také příslušné materiálně technické vybavení příslušníků zajišťujících tyto činnosti.

Nezbytnou součástí po linii bezpečnosti je rovněž vyhledávání a eliminace průniku nepovolených předmětů do střežených objektů, mezi které patří zejména mobilní telefony a omamné a psychotropní látky. VS ČR za tímto účelem již několik let cvičí služební psy, kteří

mají kromě specializace na vyhledávání omamných a psychotropních látek rovněž specializaci k vyhledávání mobilních telefonů. Jedná se o kombinaci, která je výhodná jak v rámci speciálních prohlídek určených prostor, tak také jako součást prohlídek balíků a došlé korespondence pro vězněné osoby.

Ve strategické oblasti č. 2 „Bezpečnost“ byl stanoven 1 strategický cíl, 4 specifické cíle a 6 opatření s předpokládanými finančními náklady ve výši 220,95 mil. Kč, přičemž náklady budou kryty ze zdrojů VS ČR.

Strategický cíl č. 2.1 Zvýšení bezpečnosti

Specifický cíl č. 2.1.1 Rekonstrukce vnější a vnitřní bezpečnosti ve vybraných věznicích

Cílem je udržovat veškeré používané prvky vnější a vnitřní bezpečnosti v takovém stavu, který bude schopen akceptovat aktuální potřeby VS ČR, ať již se jedná o ohrazení a oplocení objektů, střežící systémy perimetru věznic, kamerové a další komunikační systémy s návazným výstupem na operační středisko, kde jsou veškeré technologie centralizovány. Současně je nezbytné v rámci dostupných finančních možností vyhledávat nové technologie, prostřednictvím kterých budou zlepšovány současné parametry všech bezpečnostních prvků VS ČR.

Seznam opatření

2.1.1.1 Rekonstrukce vnějších bezpečnostních prvků ve Věznici Horní Slavkov

2.1.1.2 Rekonstrukce vnějších bezpečnostních prvků ve Věznici Stráž pod Ralskem

2.1.1.1 Rekonstrukce vnějších bezpečnostních prvků ve Věznici Horní Slavkov

Důvod zařazení opatření

Opatření v sobě zahrnuje rekonstrukci vnějších bezpečnostních prvků Věznice Horní Slavkov. Konkrétně se jedná o prioritu v rámci zajištění vnější a navazující vnitřní bezpečnosti v příslušné věznici. S ohledem na důlní činnost v této oblasti se na současném stavu ohrazení podepisuje zejména poddolování území, což může do budoucna představovat problém, který je nezbytné s předstihem řešit. V rámci výstavby nového ohrazení Věznice Horní Slavkov se rovněž počítá s moderními prvky perimetrické ochrany, což velmi významně zvýší vnější bezpečnost věznice.

Gestor opatření

OVaJS

Spolupráce

OIaEUF, OJ Horní Slavkov

2.1.1.2 Rekonstrukce vnějších bezpečnostních prvků ve Věznici Stráž pod Ralskem

Důvod zařazení opatření

Jedná se o prioritu v rámci zajištění vnější a navazující vnitřní bezpečnosti v příslušné věznici. Cílem bude jednak výstavba nového ohrazení věznice a současně je počítáno s rekonstrukcí vjezdového koše, který by byl kapacitně schopen pojmout také nákladní vůz s návěsem. V první etapě rekonstrukce je nejprve počítáno s obnovou současných, již nevyhovujících, inženýrských sítí.

Gestor opatření

OVaJS

Spolupráce

OIaEUF, OJ Stráž pod Ralskem

Specifický cíl č. 2.1.2 Modernizace a obměna výzbroje a výstroje

Cílem je kontinuální obměna výstroje a výzbroje příslušníků VS ČR, která bude akcentovat nové materiály a technologie, které jednak zefektivní výkon služby a současně zvýší komfort a bezpečnost příslušníků v rámci služby.

Seznam opatření

2.1.2.1 Realizace nákupu moderních univerzálních přileb s balistickou a protiúderovou ochranou

2.1.2.2 Rozšíření vybavení příslušníků novými výstrojnými součástkami (min. 30% obnova materiálového složení výstrojních součástek)

2.1.2.1 Realizace nákupu moderních univerzálních přileb s balistickou a protiúderovou ochranou

Důvod zařazení opatření

Primárně se jedná o nahrazení balistických přileb, kterým končí doba expirace tak, aby bylo možné kontinuálně zajistit eskorty s nebezpečnými vězňenými osobami v rámci VS ČR. V současné době je vyhlášeno výběrové řízení na 1000 kusů univerzálních balistických přileb s protiúderovou ochranou, které by v budoucnu nahradily jak výše uvedené přilby s balistickou ochranou, tak také zastaralé přilby protiúderové, určené pro jednotky pod jednotným velením. Počet přileb, které by byly pořízeny v rámci čtyřleté rámcové smlouvy koresponduje s počtem nakoupených a do OJ již přidělených variabilních modulárních kompletů s balistickou ochranou.

Gestor opatření

OVaJS

Spolupráce

OL, OP

2.1.2.2 Rozšíření vybavení příslušníků novými výstrojnými součástkami (min. 30% obnova materiálového složení výstrojních součástek)

Důvod zařazení opatření

Při sledování potřeb v materiálním zabezpečení příslušníků VS ČR je zjišťována potřeba větší druhové rozmanitosti výstrojních součástek příslušníků VS ČR s ohledem na služební zařazení a výkon služby. V současné době se jeví jako nedostatek malá druhovost výstrojních součástek a nevyhovující materiály výstrojních součástek.

Gestor opatření

OL

Spolupráce

OIaEUF

Specifický cíl č. 2.1.3 Zefektivnění služební a profesní přípravy příslušníků VS ČR

Cílem je vytvoření nové metodiky služební přípravy, která by akcentovala současné moderní trendy po linii této problematiky, jež by bylo možné začlenit do postupů ve specifickém prostředí VS ČR, jejich následné ujednacení a aplikace do praxe v rámci všech OJ.

Opatření

2.1.3.1 *Evaluační zpracovaných postupů při střelecké přípravě, výcviku sebeobrany, eskort nebezpečných osob, jednotky pod jednotným velením*

Důvod zařazení opatření

Ve spolupráci s instruktory-metodiky služební přípravy a výcviku a AVS byla podrobně zpracována příslušná revize témat služební přípravy, konkrétně témat S1, S3, S4 a S7, a předložena ke schválení vedení VS ČR. V průběhu let 2023 a 2024 bude zpracovaný materiál ve spolupráci s regiony a AVS prověřen v praxi a případně upraven dle konkrétních potřeb. Následně dojde k vydání zpracovaných a ověřených metodik příslušnou formou vnitřního předpisu. Evaluované postupy budou vydány ve formě vnitřního předpisu tak, aby mohly být následně zavedeny do praxe.

Gestor opatření

OVaJS

Spolupráce

AVS, regionální ředitelé

Specifický cíl č. 2.1.4 Eliminace nepovolených věcí ve věznicích

Cílem VS ČR je eliminace průniku nepovolených předmětů do objektů VS ČR. Jedná se zejména o mobilní telefony a omamné a psychotropní látky, které jsou dlouhodobě v popředí zájmu vězňených osob. V této souvislosti jsou proto přijímána taková opatření, která mají toto riziko eliminovat. Kromě vyhledávání a následného zapojování moderních bezpečnostních technologií do tohoto procesu je jednou z možností, jak účinně zamezit průniku uvedených nebezpečných předmětů do objektů VS ČR. Svě opodstatnění má i výcvik služebních psů, kteří by byli schopni vyhledávat nejen drogy, ale rovněž mobilní telefony.

Opatření

2.1.4.1 Výcvik služebních psů k detekci mobilních telefonů ve vězeňském prostředí

Důvod zařazení opatření

V návaznosti na započatý výcvik služebních psů určených k vyhledávání mobilních telefonů v podmínkách VS ČR byla navázána úzká spolupráce s Českou zemědělskou univerzitou v Praze. Cílem spolupráce je izolace jedinečného pachy mobilního telefonu pro usnadnění a zefektivnění výcviku služebních psů určených k vyhledávání těchto zakázaných předmětů při výkonu služby. V rámci budoucí spolupráce by mohly být využity prostředky z grantu určeného pro Českou zemědělskou univerzitu v Praze s tím, že VS ČR by dodala pouze materiál (mobilní telefony) a služební psy s určenými psovody, vhodné k tomuto výcviku. Cílem spolupráce je, kromě určení jedinečné pachové stopy mobilního telefonu, ukončení výcviku a ověření v praxi nejméně 5 služebních psů. Současně bude vytvořena metodika výcviku pro jeho další uplatnění v podmínkách VS ČR.

Gestor opatření

OVaJS

Spolupráce

vybrané OJ, Česká zemědělská univerzita v Praze

4.5 Strategická oblast č. 3 – Protidrogová politika

Pro účely koncepce se rozumí protidrogovou politikou politika vycházející z Národní strategie prevence a snižování škod spojených se závislostním chováním na dané období; návykovou látkou alkohol, omamné a psychotropní látky a jiné látky s psychoaktivními účinky, jejichž užívání může vést nebo se podílet na vzniku a rozvoji duševních poruch a poruch chování; drogou návykové látky s výjimkou alkoholu. Uživatelé návykových látek tvoří značnou část vězeňské populace. Užívání návykových látek je významným kriminogenním, zdravotním i bezpečnostním rizikem. VS ČR proto musí na tuto skutečnost reagovat nastavováním účinných opatření reagujících na aktuální situaci, vycházejících z validních dat a důkazů zohledňujících dobrou praxi jak mimovězeňských subjektů, tak zahraničních vězeňských systémů. Protidrogová politika VS ČR proto zahrnuje jak opatření z oblasti vymáhání práva (snižování nabídky návykových látek), tak z oblasti léčby a sociálního začleňování (snižování

poptávky po návykových látkách). Cílem je jak minimalizace dostupnosti návykových látek ve věznicích, tak také snížení pravděpodobnosti návratu vězněných osob k užívání návykových látek po propuštění z vězeňských zařízení, čímž se snižuje pravděpodobnost recidivy trestné činnosti.

Zaváděná opatření je zapotřebí stavět na aktuálních, relevantních a validních datech a na důkazech (evidence based). K tomu je zapotřebí taková data průběžně získávat, nejlépe prostřednictvím seriózních výzkumů. Dále je pak potřeba ověřovat efektivitu zavedených opatření s jejich následnou evaluací.

Ve strategické oblasti č. 3 „Protidrogová politika“ byly stanoveny 2 strategické cíle, 4 specifické cíle a 7 opatření s předpokládanými finančními náklady ve výši 0,4 mil. Kč, přičemž náklady budou kryty ze zdrojů VS ČR.

Strategický cíl č. 3.1 Prevence průniku a zneužívání návykových látek

Specifický cíl č. 3.1.1 Zkvalitnění systému testování na zneužití návykových látek

Je nutno nastavit systém testování zaměstnanců a příslušníků na návykové látky, přičemž lze využít poznatky od ostatních bezpečnostních sborů.

Opatření

3.1.1.1 Analýza poznatků a metod ostatních bezpečnostních sborů v oblasti zneužívání návykových látek s cílem postupného využití v praxi VS ČR

Důvod zařazení opatření

Policie ČR a Celní správa ČR jsou ozbrojenými sbory, které se kromě jiného zabývají v daleko větší míře problematikou odhalování zneužívání a distribuce návykových látek. Na základě toho disponují dlouholetými poznatky z této oblasti a využívají širší spektrum metod, než je tomu u VS ČR. Jmenované bezpečnostní sbory jsou proto pro VS ČR významným zdrojem informací v oblasti testování na přítomnost návykových látek a jejich metabolitů v organismu. Navržené opatření předpokládá zavedení schůzek na pravidelné bázi se zástupci jmenovaných bezpečnostních sborů, kteří řeší danou oblast. Dosavadní schůzky byly organizovány nepravidelně a bez úzce specifikovaného zaměření. Bude tak prohlubována dosavadní dobrá a zavedená spolupráce. Získané informace využije VS ČR ve své další činnosti v dané oblasti ve vztahu k příslušníkům VS ČR.

Gestor opatření

OK

Spolupráce

Policie ČR, Celní správa ČR

Specifický cíl č. 3.1.2 Odhalování průniku a distribuce návykových látek

Odhalování průniku a distribuce nepovolených látek mezi vězňenými osobami v sobě zahrnuje jak technická řešení, tak systémová řešení.

Seznam opatření

3.1.2.1 Optimalizace rozsahu služební kynologie

3.1.2.2 Analýza poznatků a metod ostatních bezpečnostních sborů v oblasti odhalování distribuce návykových látek s cílem postupného využití v praxi VS ČR

3.1.2.1 Optimalizace rozsahu služební kynologie

Důvod zařazení opatření

Zajistit možnost kontinuálního využití speciálně vycvičených psů pro každodenní potřebu příslušných OJ. Důležitou součástí odhalování průniku a distribuce návykových látek do vězeňského prostředí je také využití speciálně vycvičených psů. Tito psi, schopní objevit i malé množství návykových látek, jsou ve VS ČR již standardně cvičeni a využíváni v praxi, avšak je potřebné jejich počet dále rozšiřovat pro využití v dalších věznicích, ve kterých v současné době takto vycvičenými psy nedisponují.

Gestor opatření

OVaJS

Spolupráce

Vybrané OJ

3.1.2.2 Analýza poznatků a metod ostatních bezpečnostních sborů v oblasti odhalování distribuce návykových látek s cílem postupného využití v praxi VS ČR

Důvod zařazení opatření

Policie ČR a Celní správa ČR jsou ozbrojenými sbory, které se kromě jiného zabývají i problematikou výroby a distribuce návykových látek. Na základě toho disponují dlouholetými poznatky z této oblasti a využívají širší spektrum metod, než je tomu ve VS ČR. Vzhledem k tomu, že na danou oblast mají přidělené řádově vyšší rozpočtové prostředky oproti VS ČR, využívají masivněji nejrůznější přístrojové vybavení a disponují i nejmodernějšími typy těchto přístrojů. Mohou tak zprostředkovat zkušenosti, které jsou pro VS ČR jinak nedosažitelné.

Navržené opatření předpokládá zavedení schůzek na pravidelné bázi se zástupci jmenovaných bezpečnostních sborů, kteří řeší danou oblast. Dosavadní schůzky byly organizovány nepravidelně a bez úzce specifikovaného zaměření. Bude tak prohlubována dosavadní dobrá a zavedená spolupráce. Jmenované bezpečnostní sbory jsou pro VS ČR významným zdrojem informací jak v oblasti návykových látek (forma, způsoby distribuce), tak v oblasti nových technologií pro jejich detekci. Opatření cílí na vězňené osoby, osoby vykonávající návštěvu vězňených osob, civilní osoby z oblasti zaměstnávání vězňených osob, osoby z externích subjektů vstupující do věznic.

Gestor opatření

OK

Spolupráce

Policie ČR, Celní správa ČR

Strategický cíl č. 3.2 Podpora výzkumu a ověřování efektivity intervencí

Specifický cíl č. 3.2.1 Podpora výzkumů v oblasti závislostního chování a zacházení s uživateli návykových látek ve vězeňském prostředí

Budou podporovány konkrétní výzkumy v oblasti závislostního chování a zacházení s uživateli návykových látek ve vězeňském prostředí, včetně výzkumů zaměřených na ověřování efektivity jednotlivých léčebných programů a intervencí. Budou též podporovány výzkumy v oblasti zneužívání návykových látek vězňenými osobami a možností detekce nových syntetických drog.

Seznam opatření

3.2.1.1 Realizace výzkumného šetření cíleného na zjištění prevalence užívání návykových látek v populaci vězňených osob v 35 OJ

3.2.1.2 Realizace výzkumného šetření cíleného na zjištění efektivity zacházení s vězňenými uživateli návykových látek ve 13 OJ

3.2.1.1 Realizace výzkumného šetření cíleného na zjištění prevalence užívání návykových látek v populaci vězňených osob v 35 OJ

Důvod zařazení opatření

Dostatek validních a aktuálních dat z oblasti prevalence užívání návykových látek v populaci vězňených osob je nutným předpokladem pro nastavování systému preventivních a léčebných intervencí pro vězňené osoby se závislostním chováním tak, aby tyto služby byly dimenzovány na aktuální počty vězňených osob indikovaných pro ten který typ dané služby a zacíleny na aktuální potřeby těchto osob.

Gestor opatření

OVVaT

Spolupráce

Národní monitorovací středisko pro drogy a závislosti

3.2.1.2 Realizace výzkumného šetření cíleného na zjištění efektivity zacházení s vězňenými uživateli návykových látek ve 13 OJ

Důvod zařazení opatření

Pro zhodnocení, zda je systém péče o vězněné uživatele návykových látek nastaven efektivně, je potřeba průběžně získávat data z evaluačních studií jednotlivých intervencí a programů. Na základě spolupráce s resortní výzkumnou institucí budou proto získána data relevantní pro následné ověření efektivity konkrétních léčebných programů a intervencí.

Gestor opatření

OVVaT

Spolupráce

OJ, IKSP

Specifický cíl č. 3.2.2 Podpora výzkumů v oblasti návykových látek a jejich zneužívání vězněnými osobami

Budou podporovány konkrétní výzkumy v oblasti zneužívání návykových látek vězněnými osobami a možnosti detekce nových syntetických drog. Bude navázána spolupráce s odbornými pracovišti a společnostmi působícími v oblasti detekce návykových látek.

Seznam opatření

3.2.2.1 Spolupráce s odbornými pracovišti a společnostmi působícími v dané oblasti

3.2.2.2 Podpora výzkumů v oblasti testování na přítomnost nových syntetických drog ve 4 OJ

3.2.2.1 Spolupráce s odbornými pracovišti a společnostmi působícími v dané oblasti

Důvod zařazení opatření

Technika a metody sloužící k odhalení distribuce nebo zneužití návykových látek prochází neustálým vývojem. Právě kontakt s odbornými společnostmi a výzkumnými organizacemi umožní VS ČR získat informace o vývoji techniky a metod pro odhalování protiprávní činnosti v dané oblasti, nebo také informace o nových trendech ve zneužívání a distribuci návykových látek. Na základě těchto informací může pak VS ČR včas a efektivně reagovat na novou situaci v této oblasti. Opatření cílí na vězněné osoby, osoby vykonávající návštěvu vězněných osob, civilní osoby z oblasti zaměstnávání vězněných osob, osoby z externích subjektů vstupující do věznic, zaměstnance VS ČR.

Gestor opatření

OK

3.2.2.2 Podpora výzkumů v oblasti testování na přítomnost nových syntetických drog ve 4 OJ

Důvod zařazení opatření

VS ČR dosud nemá k dispozici spolehlivou metodiku screeningu nových syntetických drog, čehož lze využít k jejich nelegální distribuci a zneužívání ve věznicích. Je proto žádoucí vypracovat metodiku analýzy vhodné biologické matrice dovolující určit užití nových syntetických kanabinoidů testovanou osobou. Cílem je vývoj screeningu těchto látek ve vhodné biologické matrici včetně následné jednoznačné confirmace zachycených drog a jejich metabolitů.

Gestor opatření

OVVaT

Spolupráce

OZS, OJ, Ústav soudního lékařství, Všeobecná fakultní nemocnice v Praze

4.6 Strategická oblast č. 4 – Zdravotnictví

Strategická oblast č. 4 se zaměřuje na vězeňské zdravotnictví. V rámci strategické oblasti se podporuje především oblast vzdělávání lékařských i nelékařských kmenových pracovníků jakožto *conditio sine qua non* pro udržitelnost vězeňského zdravotnictví. Dalším strategickým cílem je prevence zdraví vězňených osob (v rámci boje především s respiračními infekcemi) a rozvoj nezbytných zdravotních služeb, které v současnosti VS ČR nemůže poskytovat vlastními prostředky (rehabilitační péče). Pozornost se věnuje i dlouhodobé budoucnosti zdravotnické služby VS ČR a její možné reorganizaci.

Ve strategické oblasti č. 4 „Zdravotnictví“ byl stanoven 1 strategický cíl, 3 specifické cíle a 4 opatření s předpokládanými finančními náklady ve výši 0,1 mil. Kč, přičemž náklady budou hrazeny ze zdrojů VS ČR.

Strategický cíl č. 4.1 Podpora zvyšování odbornosti zdravotnických pracovníků a zlepšení zdravotní péče

Specifický cíl č. 4.1.1 Spolupráce s lékařskými fakultami a vědeckými institucemi

V oblasti vzdělávání lékařských i nelékařských pracovníků zdravotnické služby je potřebné nadále podporovat odborný rozvoj těchto zaměstnanců, a to i prostřednictvím zajištění výměny relevantních zkušeností s odborníky z mimovězeňského prostředí. Taktéž je žádoucí představit specifickou problematiku vězeňského zdravotnictví studentům lékařských fakult a seznámit je s tímto prostředím.

Seznam opatření

4.1.1.1 *Transfer "know-how" do vězeňského zdravotnictví*

4.1.1.2 *Seznámení studentů lékařských fakult s vězeňským zdravotnictvím*

4.1.1.1 Transfer "know-how" do vězeňského zdravotnictví

Důvod zařazení opatření

Vězeňské zdravotnictví má v porovnání s civilním zdravotnictvím řadu specifíků, která pregraduální ani postgraduální výchova lékařů nereflektuje. Cílem opatření je tak dát vězeňským lékařům možnost hlouběji se věnovat klinickým tématům, která považují pro VS ČR za aktuální, důležitá a jinou formou obtížně zvládnutelná. Očekává se, že participace kmenových lékařů na výběru témat přispěje ke zvýšení atraktivnosti opatření a že naplněním opatření se přispěje k požadavku na naplnění principu ekvivalence zdravotní péče poskytované vězným osobám. Opatření cílí na zdravotnický personál VS ČR.

Gestor opatření

OZS

Spolupráce

Vybrané lékařské fakulty a další vědecké či edukační instituce

4.1.1.2 Seznámení studentů lékařských fakult s vězeňským zdravotnictvím

Důvod zařazení opatření

Vězeňské zdravotnictví se potýká s kritickým nedostatkem kmenových lékařů. Jedním z důvodů, které k tomu vedou, je absence znalostí o fungování vězeňského zdravotnictví u absolventů lékařských fakult, resp. těžce deformované vnímání reality vězeňského zdravotnictví laickou veřejností obecně. Cílem opatření je tedy informovat budoucí lékaře o realitě, zvýšit jejich povědomí o možnostech zaměstnání ve vězeňském zdravotnictví v naději, že se tak v budoucnu podaří získat i nové kmenové lékaře.

Gestor opatření

OZS

Spolupráce

Vybrané lékařské fakulty a další vědecké či edukační instituce

Specifický cíl č. 4.1.2 Podpora prevence šíření infekčních nemocí

Vězeňské prostředí spolu se sociodemografickými a zdravotními charakteristikami vězeňské populace vytvářejí „ideální“ podmínky pro šíření infekčních onemocnění. Důkazem tohoto jevu je i průběh pandemie COVID-19 ve věznicích. Přesto však nebyly všechny věznice postiženy ve stejném rozsahu, a i vězeňství jako celek nebylo postiženo v rozsahu ekvivalentním průběhu pandemie ve zbytku společnosti. Pro budoucnost je proto nezbytné vyhodnotit nejefektivnější opatření (nyní máme zkušenosti s respirační infekcí) a na základě empirických poznatků/dat navrhnout a implementovat preventivní opatření. V případě opakování obdobné epidemie jako

byl a je COVID-19 může pouze efektivní prevence ochránit vězeňské zdravotnictví a celý vězeňský systém před kolapsem.

Opatření

4.1.2.1 Zpracování strategie prevence šíření respiračních nákaz ve VS ČR

Důvod zařazení opatření

Na základě vyhodnocení zkušeností získaných během pandemie COVID-19, event. chřipkových epidemií, je potřebné zpracovat strategii prevence šíření respiračních nákaz ve VS ČR odpovídající v současnosti dosaženému stupni poznání. Tímto bude posílena ochrana vězněných osob před šířením respiračních nákaz.

Gestor opatření

OZS

Spolupráce

OJ

Specifický cíl č. 4.1.3 Systémové řešení rehabilitační péče pro vězněné osoby

Moderní vězeňské zdravotnictví má za úkol poskytovat vězněným osobám zdravotní služby ve stejném rozsahu a kvalitě, jako jsou dostupné ostatnímu obyvatelstvu státu. České vězeňské zdravotnictví se touto zásadou řídí. V situaci, kdy některá z významných zdravotních služeb není zajišťovaná jejími vlastními silami a prostředky, je nutné ji zajišťovat v mimovězeňských zdravotnických zařízeních se všemi dodatečnými náklady a způsobenými komplikacemi, které toto řešení přináší. Toho času VS ČR neposkytuje vězněným osobám plnohodnotnou rehabilitační péči, proto je řešení této problematiky mezi prioritami vězeňského zdravotnictví.

Opatření

4.1.3.1 Zpracování analýzy systémového řešení rehabilitační péče o vězněné osoby

Důvod zařazení opatření

Prvotním krokem k systémovému zajištění rehabilitační péče pro vězněné osoby je provedení analýzy řešení rehabilitační péče.

Gestor opatření

OZS

Spolupráce

OJ Brno/OJ Praha Pankrác

4.7 Strategická oblast č. 5 – Ekonomika

4.8 Strategická oblast č. 6 – Personalistika

Cílem strategické oblasti Personalistika je aktivní personální politika, která umožňuje přilákat do vězeňství kvalitní, motivované zaměstnance, kterým je schopná nabídnout odpovídající karierní růst a finanční ohodnocení, zahrnuje širokou škálu odborného vzdělávání určeného jak pro management, tak pro řadové zaměstnance a specialisty, nabízí příležitosti k dalšímu vzdělávání, sdílení poznatků a profesnímu růstu. V akademické oblasti je cílem rozšíření penologického a penitenciárního výzkumu a statistik.

Ve strategické oblasti č. 6 „Personalistika“ byly stanoveny 3 strategické cíle, 6 specifických cílů a 6 opatření s předpokládanými finančními náklady ve výši 92 mil. Kč, přičemž náklady budou hrazeny ze zdrojů VS ČR.

Strategický cíl č. 6.1 Aktivní personální politika

Specifický cíl č. 6.1.1 Příprava podkladů pro optimalizaci pracovních a služebních míst ve VS ČR

Aby bylo možné dosáhnout optimalizace počtu pracovních a služebních míst ve VS ČR, je třeba v první řadě zpracovat analýzu služebních a pracovních činností po jednotlivých úsecích. Současně je neméně důležité nastavit kritéria a normativy pro tyto činnosti, které se stanou podkladem pro další, navazující činnosti. OPers zpracuje v rámci tohoto specifického cíle v návaznosti na výše uvedené souhrnný materiál, který bude předložen MSp ke schválení a bude výchozím a strategickým materiálem pro úpravu systemizace bezpečnostního sboru.

Opatření

6.1.1.1 Stanovení optimálních počtů zaměstnanců a příslušníků nutných k zajištění činností v OJ a VS ČR jako celku

Důvod zařazení opatření

Optimalizace pracovních a služebních míst a stanovení normativu jednotlivých činností je základem pro smysluplné změny systemizace bezpečnostního sboru. Cílem opatření je stanovit po jednotlivých činnostech optimální počty zaměstnanců a příslušníků nutných k zajištění činností OJ a nastavit kritéria (např. počty úkonů, počet vězněných osob na jednoho zaměstnance) pro stanovení optimálního počtu zaměstnanců (příslušníků) na jednotlivých organizačních součástech OJ.

Gestor opatření

OPers

Spolupráce

Ředitelé odborů, ředitelé OJ

Specifický cíl č. 6.1.2 Příprava na možné zeslužebnění vybraných pracovních pozic zaměstnanců odborného zacházení ve vězeňství

Specifický cíl směřuje k realizaci pilotního projektu na základě projednání návrhu na zeslužebnění pracovníků odborného zacházení ve vězeňství (vychovatel a speciální pedagog), včetně představení záměru jeho realizace při využití § 116 zákona o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů s MPSV. Pilotní projekt je zpracován za účelem změny stavu, který vznikl v roce 2000 a podle současných odborných názorů nekoncepčním „zcivilňováním“ vybraných systemizovaných služebních míst. Tento fakt dlouhodobě přináší do organizace VS ČR zjevnou disharmonii, která se nejvíce projevuje v nepružném kariérním řádu, v nízké konkurenceschopnosti uvedených míst na trhu práce a rovněž v odměňování příslušníků ve služebním poměru oproti zaměstnancům v pracovněprávním vztahu. Pilotní ověření zeslužebnění a výkonu služební činnosti výše uvedených pracovních pozic bude provedeno v praxi.

Opatření

6.1.2.1 Realizace pilotního projektu a případná realizace návrhů změn souvisejících právních předpisů

Důvod zařazení opatření

Hlavní ambicí „zeslužebnění“ pracovních míst vychovatelů a speciálních pedagogů je změna v nastavení systému, která umožní zjednodušení kariérního postupu zaměstnancům odborného zacházení ve vězeňství v rámci bezpečnostního sboru, včetně zjednodušení podmínek pro obsazování služebních míst vedoucích příslušníků v odděleních výkonu vazby, výkonu trestu odnětí svobody a výkonu zabezpečovací detence. S tím je spojeno:

- významné zvýšení motivace k dalšímu vzdělávání i u ostatních příslušníků VS ČR s ohledem na další možnosti kariérního růstu,
- eliminace rozdílů v odměňování pracovníků odborného zacházení ve vězeňství oproti příslušníkům,
- snížení počtu předčasných ukončení služebního či pracovního poměru především ve vztahu k rozšířené nabídce profesního uplatnění v rámci VS ČR.

Gestor opatření

OPers

Spolupráce

OVVaT, pilotní OJ

Strategický cíl č. 6.2 Zkvalitnění právního a materiálně technického zajištění

Specifický cíl č. 6.2.1 Rozvoj a zkvalitnění materiálně technického zajištění AVS

Výstavba nového stravovacího zařízení za účelem odstranění nejistoty v poskytování stravování v budoucnosti pro účastníky vzdělávacích aktivit, odstranění

závislosti na jediném možném dodavateli v regionu, minimalizace rizika rostoucích plateb za poskytované stravovací služby, zvýšení kvality stravy a kultury stravování.

Opatření

6.2.1.1 Výstavba nového stravovacího zařízení

Důvod zařazení opatření

Dlouhodobě neuspokojivá situace se současným poskytovatelem stravovacích služeb, opakující se navyšování ceny za stravovací služby bez možnosti vyjednání výhodnějších podmínek, protože poskytovatel má dominantní postavení v širším okolí (není možné zajistit jiného poskytovatele). V současnosti není vyvážený poměr mezi cenou, kterou hradí AVS, a kvalitou služeb současného poskytovatele. Důvodem výstavby stravovacího zařízení je zkvalitnění a zlepšení dostupnosti celodenních stravovacích služeb pro účastníky všech vzdělávacích aktivit a dalších akcí organizovaných AVS a pro zaměstnance AVS. AVS se přímo podílí na zajišťování řady akcí s mezinárodní účastí, často ji navštěvují zahraniční delegace, kterým je třeba zajistit vhodné celodenní stravování.

Gestor opatření

OPers

Spolupráce

AVS, ŘOIaEUF, ŘOL

Specifický cíl č. 6.2.2 Zefektivnění právních činností

V roce 2014 byl zrušen OP, přičemž úkoly, jež plnil do jeho zrušení, byly převedeny na jednotlivé odbory GŘ VS ČR. Po znovuzřízení OP je potřeba provést revizi právních činností jednotlivých odborů na GŘ VS ČR a případně některé právní činnosti převést zpět pod OP tak, aby došlo k optimalizaci právních postupů u VS ČR (např. odpovědnost za tvorbu interních aktů řízení, příprava právních předpisů za VS ČR).

Opatření

6.2.2.1 Revize právních činností zajišťovaných odborem právním a dalšími úseky GŘ VS ČR

Důvod zařazení opatření

Výstupem opatření bude zpracovaná analýza právních činností na GŘ VS ČR a eventuální návrh procesu změny k zajištění realizace nových postupů (změna interních aktů řízení). Mělo by tak dojít k centralizování a zároveň k zefektivnění právních činností. Následně bude nutné předložit návrh změny náplně činnosti OP ve smyslu rozšíření činností a převzetí některých činností z jiných odborů GŘ VS ČR, návrh změny organizačního řádu GŘ VS ČR, případně souvisejících vnitřních předpisů.

Gestor opatření

OP, OPers

Spolupráce
Odbory GŘ VS ČR

Strategický cíl č. 6.3 Podpora penologického výzkumu

Specifický cíl č. 6.3.1 Zřízení výzkumného penologického oddělení v rámci VS ČR

V rámci specifického cíle budou realizována nezbytná opatření vedoucí k zahájení činnosti oddělení penologického výzkumu v rámci AVS, bude zajištěno personální obsazení oddělení, stanoveny strategické cíle a směry penologického výzkumu včetně jeho provázanosti na spolupracující instituce, zejména IKSP. Výzkum v oboru penologie provádí VS ČR v souladu s ustanovením § 2 odst. 1 písm. e) zákona č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční strážní České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

Opatření

6.3.1.1 Zahájení činnosti nového oddělení v rámci AVS

Důvod zařazení opatření

Poznatky penologického výzkumu budou operativně aplikovány do vzdělávání zaměstnanců VS ČR ve všech typech kurzů. Nové oddělení bude poskytovat analýzy z realizovaných výzkumů GŘ VS ČR a MSp. Neméně důležitá bude také výměna a komparace získaných poznatků se zahraničními partnery a jejich prezentace na mezinárodním poli a jejich publikování v impaktovaných časopisech a uvádění do mezinárodních databází Web of Science (mezinárodní bibliografická a citační databáze) a Scopus (multioborová abstraktová a citační databáze odborné recenzované literatury).

Gestor opatření

OPers

Spolupráce

AVS

Specifický cíl č. 6.3.2 Přenos výstupů výzkumného penologického oddělení do osnov vzdělávání zaměstnanců v AVS

Výzkumné penologické oddělení bude spolupracovat s pedagogy AVS s cílem vypracování sylabů pro základní odbornou přípravu a rozšiřující a specializační kurzy pro zaměstnance VS ČR.

Opatření

6.3.2.1 Rozšíření základní odborné přípravy a kurzů celoživotního vzdělávání o výstupy penologického výzkumu

Důvod zařazení opatření

Nově získaná data z výstupu penologického výzkumu v komparaci se zahraniční praxí rozšíří znalosti frekventantů základní odborné přípravy a rozšiřujících a specializačních kurzů.

Gestor opatření

OPers

Spolupráce

AVS

4.9 Strategická oblast č. 7 – Informatika

Informatika ale především digitalizace činností VS ČR navazuje na digitalizaci státní správy, která je prioritou programového prohlášení vlády ČR. Digitalizace ve všech jejích aspektech je nedílnou součástí modernizace VS ČR jako celku a bude promítnuta do oblastí, kterými zejména jsou:

- identifikace a evidence vězňených osob v prostorách věznice v reálném čase,
- zajištění bezpečnosti, kázně a pořádku,
- procesy vedoucí k naplňování vybraných práv vězňených osob,
- zavedení moderního medicínského systému.

Ve strategické oblasti č. 7 „Informatika“ byl stanoven 1 strategický cíl, 2 specifické cíle a 3 opatření s předpokládanými finančními náklady ve výši 8,9 mil. Kč, přičemž náklady budou kryty ze zdrojů VS ČR.

Strategický cíl č. 7.1 Elektronizace vězeňství

Specifický cíl č. 7.1.1 Digitalizace vybraných práv vězňených osob

Digitalizací vybraných práv je v této koncepci myšlena digitalizace procesů vedoucích k naplňování vybraných práv vězňených osob (nejde tedy o rozdělení práv na digitální a nedigitální). Zavádění moderních technologií v rámci naplňování práv a oprávněných zájmů vězňených osob je pro VS ČR v současné době nutností, a to zejména z důvodu zefektivnění samotného procesu realizace práv a oprávněných zájmů vězňených osob a snížení nadměrné administrativní zátěže a množství nadbytečných úkonů prováděných zaměstnanci VS ČR. Podpora digitalizace u vybraných činností souvisejících se zacházením s vězňenými osobami je součástí programového prohlášení vlády ČR.

Současná praxe ve vztahu k naplňování většiny práv a oprávněných zájmů vězňených osob je závislá na přímé interakci se zaměstnancem VS ČR. Toto v souvislosti s dlouhodobou naplněností věznic v mnoha případech způsobuje časovou tíseň způsobenou prováděním velkého množství nadbytečných úkonů, což vytváří prostor pro možná pochybení.

Opatření

7.1.1.1 Realizace pilotního provozu k umístování a přemístování vězňených osob a jeho následný rutinní provoz

Důvod zařazení opatření

Opatření směřuje ke snížení rizika potencionálního porušení právních předpisů ze strany zaměstnanců VS ČR. Dojde k využití moderních informačních systémů k zajištění plnění právních předpisů při umístování a přemístování vězňených osob a automatizaci návrhu na umístění odsouzené osoby s ohledem na stupeň zabezpečení, recidivu a dalších okolností (např. kuřák/nekuřák). V praxi elektronický systém generuje nabídku vhodných věznic se zohledněním výše uvedených kritérií a volné ubytovací kapacity pro dispečera VS ČR (předpokladem funkčnosti daného systému jsou zadané ubytovací profily u všech vězňených osob, které jsou pravidelně aktualizované). Systém bude s ohledem na nedávné legislativní změny rozšířen i o posuzování dalších, dříve automatizovaně neřešených kritérií, kterými jsou specializované oddíly.

Gestor opatření

OVVaT

Spolupráce

OL, OI

Specifický cíl č. 7.1.2 Zavedení nového moderního medicínského systému umožňujícího digitální komunikaci s novými lékařskými přístroji a ostatními zdravotnickými zařízeními

K modernizaci vězeňství v oblasti zdravotnictví je nezbytné zavést vedení plně elektronické zdravotní dokumentace a zabezpečené výměny zdravotnických informací.

Seznam opatření

7.1.2.1 Navrhnout nové IT řešení pro celou vězeňskou zdravotnickou službu umožňující digitální komunikaci s dalšími zdravotnickými technologiemi a přístroji

7.1.2.2 Navrhnout nové IT řešení pro celou vězeňskou zdravotnickou službu umožňující komunikaci s jinými poskytovateli zdravotních služeb a využití možností telemedicíny

7.1.2.1 Navrhnout nové IT řešení pro celou vězeňskou zdravotnickou službu umožňující digitální komunikaci s dalšími zdravotnickými technologiemi a přístroji

Důvod zařazení opatření

Pořízení standardního zdravotnického systému pro příjem digitální video-obrazové či zvukové zdravotnické dokumentace (např. digitální rentgeny). Zpracování nového IT řešení pro umožnění digitální komunikace s ostatními zdravotnickými technologiemi a přístroji, kdy bude možné používat za tímto účelem jeden systém. Napojení zařízení zpracovávající a uchovávající video-obrazovou či zvukovou zdravotnickou dokumentaci přístupnou ze zdravotnického informačního systému.

Gestor opatření

OZS

Spolupráce

OI, OIaEUF

7.1.2.2 Navrhnout nové IT řešení pro celou vězeňskou zdravotnickou službu umožňující komunikaci s jinými poskytovateli zdravotních služeb a využití možností telemedicíny

Důvod zařazení opatření

Současný zdravotnický informační systém neumožňuje přenos zdravotnické dokumentace mezi jinými zdravotnickými zařízeními. S ohledem na výše uvedené VS ČR není v současné době schopna vyžádat si elektronickou zdravotnickou dokumentaci pro odsouzené osoby, kterým byla např. provedena složitá operace v civilním nemocničním zařízení. Proto je nezbytné zapracovat do podmínek VS ČR systém umožňující vězeňské zdravotnické službě komunikovat s jinými poskytovateli zdravotních služeb (např. videohovory); napojit zdravotnický informační systém na celonárodní ePACS síť pro účely výměny informací zdravotnické dokumentace (vysoce bezpečná, stabilní, spolehlivá a rychle dostupná platforma pro výměnu zdravotnických dat mezi poskytovateli zdravotních služeb).

Gestor opatření

OZS

Spolupráce

OI

4.10 Strategická oblast č. 8 – Servisní činnosti

Servisní činnosti v sobě zahrnují celou škálu oblastí, které nelze v koncepci opomenout. V rámci revize koncepce byly do strategické oblasti Servisní činnosti komplexně zahrnuty problematiky, které se dříve prolínaly ve většině strategických cílů.

Ve strategické oblasti č. 8 „Servisní činnosti“ byl stanoven 1 strategický cíl, 2 specifické cíle a 3 opatření s předpokládanými finančními náklady ve výši 276 mil. Kč, přičemž náklady budou kryty ze zdrojů VS ČR.

Strategický cíl č. 8.1 Zkvalitnění správy stavebně technického vybavení věznic, modernizace hospodářských technologií a materiálního vybavení

Specifický cíl č. 8.1.1 Stanovení standardů vnitřních a vnějších vězeňských zařízení

S ohledem na specifické požadavky na vězeňské stavby (bezpečnost, provozně technické požadavky, návaznosti na související činnosti apod.) je nezbytné disponovat speciálním předpisem, který bude zohledňovat potřeby VS ČR na prostory, ve kterých se vykonává trest odnětí svobody, vazba či zabezpečovací detence. Tento předpis bude definovat jak vnitřní, tak také vnější standardy vězeňských zařízení a bude možným vodítkem pro zpracovatele projektové dokumentace při přípravě staveb vězeňských zařízení. Standardy tak budou eliminovat možné chyby již v počátečních fázích přípravy nových staveb a napomohou k naplňování účelu výkonu trestu odnětí svobody.

Opatření

8.1.1.1 Zpracovat návrh předpisu ke specifikaci staveb VS ČR

Důvod zařazení opatření

Předpis, který zohledňuje potřeby VS ČR a definuje obecně technické požadavky na stavby VS ČR včetně implementace provozně technických a dispozičních požadavků na komplexní uspořádání funkčních celků areálů OJ dosud neexistuje.

Gestor opatření

OIaEUF

Spolupráce

Stavební úřad MSp

Specifický cíl 8.1.2 Snižování energetické náročnosti budov OJ a zefektivnění nakládání s odpady

Na základě Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/27/EU ze dne 25. října 2012 o energetické účinnosti, o změně směrnic 2009/125/ES a 2010/30/EU a o zrušení směrnic 2004/8/ES a 2006/32/ES, byla v jejím čl. 5 stanovena ČR povinnost snížit energetickou náročnost budov využívaných OSS. VS ČR jako OSS je povinna se do plnění tohoto úkolu v rámci ČR zapojit a snížit energetickou zátěž o cca 17 000 MWh. Ke splnění tohoto úkolu je nutné přijímat opatření spočívající především v hledání možností snížení spotřeby energií a zavedení měřících a regulačních prvků. Zároveň je potřebné hledat možnosti využití alternativních zdrojů energií a snižování nákladů na likvidaci a nakládání s odpady, jejichž dlouhodobější ukládání u OJ má za následek zvyšování spotřeby především elektrických zařízení určených k chlazení před odevzdáním svozové organizaci.

Seznam opatření

8.1.2.1 EPC, fáze I

8.1.2.2 Ekologizace energetických zdrojů

8.1.2.1 EPC, fáze I

Důvod zařazení

Nutnost snižování spotřeby energií a optimalizace jejich využití.

Gestor opatření

OL

Spolupráce

OJ Praha Pankrác, EED

8.1.2.2 Ekologizace energetických zdrojů

Důvod zařazení

Nutnost snížení negativního vlivu zdrojů na životní prostředí v souladu se Směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2012/27/EU ze dne 25. října 2012 o energetické účinnosti, o změně směrnic 2009/125/ES a 2010/30/EU a o zrušení směrnic 2004/8/ES a 2006/32/ES. Jedná se také o snižování emisí do ovzduší, aby hodnoty emisí byly v souladu se Směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2010/75/EU, o průmyslových emisích (IED) a vyhovovaly zákonu č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší a vyhlášce č. 415/2012 Sb., o přípustné úrovni znečišťování a jejím zjišťování a provedení některých dalších ustanovení zákona o ochraně ovzduší.

Gestor opatření

OL

Spolupráce

Vybrané OJ, EED

5. Celkový závěr

Finanční krytí koncepce bude zajištěno příslušnou kapitolou státního rozpočtu, tzn. kapitolou 336 – Ministerstvo spravedlnosti, resp. prostřednictvím rozpočtu VS ČR.

Celkové předpokládané náklady činí 673,35 mil. Kč, přičemž tyto náklady budou kryty ze zdrojů VS ČR.

V následující tabulce jsou uvedeny předpokládané finanční prostředky pro splnění priorit v jednotlivých oblastech a celkové předpokládané finanční prostředky.

	Oblast	Náklady specifického cíle (v mil. Kč)	Krytí ze zdrojů VS ČR v roce 2023 (v mil. Kč)	Kryto v rámci SDV 2024– 2025 (v mil. Kč)
1.	Odborné zacházení	75	15	60

2.	Bezpečnost	220,95	0	220,95
3.	Protidrogová politika	0,4	0,4	0
4.	Zdravotnictví	0,1	0,1	0
5.	Ekonomika	0	0	0
6.	Personalistika	92	92	0
7.	Informatika	8,9	3,9	5
8.	Servisní činnosti	276	176	100
Celkem		673,35	287,4	385,95

Stanovené priority budou v následujících letech rozpracovány do dvou akčních plánů, a to na roky 2023-2024 a rok 2025.

V případě, že se nepodaří zajistit dostatečné finanční krytí na realizaci některých opatření, budou tato nerealizovaná opatření převzata do nové koncepce vězeňství na navazující období 2026+, s předpokladem pokračování v uvedeném strategickém směřování po případném zlepšení obecné ekonomické situace. Avšak nastane situace, kdy podmínky ve výkonu trestu odnětí svobody budou stagnovat, nebudou zaváděny moderní technologie, čímž budou rozdíly mezi českým vězeňským systémem a západními zeměmi (ale i těmi postkomunistickými) stále zřetelnější. Setrvalý stav znamená nadměrnou administrativní zátěž odborných zaměstnanců (nutnost digitalizace). Nebude možné zlepšovat podmínky výkonu trestního opatření pro mladistvé a stagnovat bude také zaměstnávání při absenci výrobních hal, k čemuž se vláda zavázala v programovém prohlášení vlády. Nebude možné budovat nové Otevřené věznice, které zásadně pomáhají při reintegraci vězňených osob, čímž se nesplní úkol ministerstva z programového prohlášení vlády. Dále bude ohrožena bezpečnost některých organizačních jednotek Vězeňské služby ČR, neboť střežící zařízení jsou i více než 30 let stará, již naprosto nedostačují bez možnosti propojení s PC systémy, není je možné opravovat a servisovat z důvodu absence náhradních komponentů, nová generace techniků neumí s „muzejní technikou“ pracovat. Bude ohrožena také vnitřní bezpečnost věznic, neboť nedostatek moderní detekční techniky umožní průnik omamných a psychotropních látek, odborné zacházení s drogově závislými bude stagnovat a nebudou vytvořeny podmínky pro účinnou nařízenou ochrannou léčbu. Rehabilitační péče pro vězňené osoby bude zcela absentovat, nebude možné zvýšit prevenci šíření respiračních chorob, čímž dojde k nesplnění opatření ze strategie prevence šíření respiračních nákaz a nebude možné naplnit doporučení CPT. Nebude možné realizovat organizační změny vedoucí k vyšší efektivitě a úsporám v oblasti výkonu obslužných činností. Personální stav bude v důsledku nedostatečných podmínek pro nábor nových zaměstnanců destabilizován, manažerské a odborné dovednosti personálu nebudou rozvíjeny a stagnovat budou též podmínky pro studenty Akademie Vězeňské služby ČR. Digitalizace je zcela zásadním a potřebným krokem, pokud se nepodaří Vězeňské službě ČR digitalizovat v oblasti vnitřní a vnější bezpečnosti a v oblasti zajišťování práv vězňených osob, tak bude ruční zpracování všech těchto procesů nadále generovat vysoké finanční a personální nároky. Zastaralé stavebně technické vybavení věznic je velmi náročné na správu, generuje vysoké nároky na energie, obdobně jako provoz zastaralých technologií.